

SAYI : B.07.1.GİB.0.03.82/8211-973

KONU: Yazılı Soru Önergesi

23.06.2010*056764

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 08.02.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00 - 02-19419 sayılı yazısı.

Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY'ın tarafıma tevcih ettiği 7/12307 esas no.lu yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

2010 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi, kararlılıkla sürdürülmekte olan ekonomik ve mali istikrar ile büyümeyi esas alan politikalara uygun ve küresel krizin etkisiyle bozulan kamu dengelerinin düzeltilmesi amacıyla hazırlanmış bir bütçedir. Bu çerçevede hazırlanan söz konusu bütçede, giderler kontrol altına alınırken gelirlerin de artırılması amaçlanmakta ve bu suretle, bütçe açığının 2009 yılına göre daha aşağı seviyelere çekilmesi öngörülmektedir.

2010 yılı merkezi yönetim bütçesinde petrol ve doğalgaz ürünlerinden alınan ÖTV gelirleri tahmini 30 milyar 695 milyon 331 bin TL'dir. Bu tahminde, 2009 yılının ikinci yarısından itibaren arttırılan akaryakıt ürünlerinden alınan maktu ÖTV gelirlerinin 2010 yılı için tam yıl etkisi, 2009 Aralık ayında yapılan akaryakıt ürünleri maktu ÖTV vergileri güncellemesi ve ekonominin makro çerçevesine ilişkin ortaya konulan büyüme ve tüketim, kayıt dışı ekonomiyle mücadeledeki performans, idari kapasitedeki iyileştirme, denetim etkinliği ve benzeri unsurlar dikkate alınmıştır.

2010 yılı merkezi yönetim bütçesi petrol ve doğalgaz ürünlerinden alınan ÖTV gelirleri hedefinin tutturulması için, orta vadeli mali programda belirtildiği üzere, maktu vergilerde yapılacak güncellemeler dışında bir artış öngörülmemiştir.

Hükümetlerimiz döneminde (kriz yılı olan 2009 yılı hariç) bütçe hedefleri sürekli tutturulmuştur. Ancak, Temmuz 2007'de başlayan küresel kriz giderek tüm ülkeleri etkisi altına almıştır. Ülkemizde de 2009 yılında ekonomideki daralma ve krizin etkisini sınırlandırmaya yönelik alınan tedbirlerden dolayı 2009 yılı bütçe açığı öngörülenin üzerinde gerçekleşmiştir. Bu sapmanın büyük bir kısmı, kriz nedeniyle vergi tabanının daralması ve anılan yılda yapılan bazı vergi indirimlerinden dolayı vergi hasılatındaki azalıştan kaynaklanmaktadır.

Ancak bütçe hedeflerindeki bu sapma Türkiye'ye özgü olmayıp hemen hemen bütün ülkelerde bütçe açıkları öngörülenin üzerinde gerçekleşmiştir. Türkiye'de 2009 yılında bütçe açığının gayrisafi yurtiçi hasılaya oranındaki sapma 5,7 puan olarak gerçekleşmiş olup, bu oran birçok ülkedeki sapmanın altındadır.

Küresel krizin Türkiye ekonomisine yansımaları diğer ülkelerde olduğu gibi önemli ölçüde dış talepteki sert düşüşle ilişkili olup, bu durum başta imalat sanayi olmak üzere ihracat ağırlıklı çalışan sektörlerde daralmaya yol açmıştır. Ancak, ürün ve pazar çeşitliliğinde sağlanan başarı ile Hükümetimizin almış olduğu etkili ekonomik tedbirler ve uygulamaya konulan yeni teşvik sistemi sonucu 2009 yılının son çeyreğinden itibaren ekonomide toparlanma süreci başlamış olup, ihracatımız yeniden artış eğilimine girmiş, iç ve dış taleple yatırımlarda artışlar olmuştur.

2010 yılında ekonomide pozitif büyümeye geçilmesi ve buna bağlı olarak vergi gelirlerinin artacak olması nedeniyle, bütçe açığının da kamuoyuna açıklanan hedefler doğrultusunda azalması beklenmektedir. Nitekim 2010 yılı Ocak-Nisan döneminde vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 24,1 artış göstermiş olup, Merkezi Yönetim Bütçesi 2009 yılının Ocak-Nisan döneminde 20 milyar 73 milyon TL açık vermiş iken, 2010 yılının aynı döneminde yüzde 21,3 oranında azalışla 15 milyar 796 milyon TL açık vermiş bulunmaktadır.

Bu çerçevede, 2010 yılında yeni vergiler getirilmesi veya vergi oranlarında herhangi bir artış yapılması öngörülmemektedir. Ancak güncel mali ve ekonomik durum ve bütçe dengeleri göz önünde tutularak ihtiyaç duyulduğunda maktu ve nispi vergi miktar ve oranlarının yeniden değerlendirilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı